

FARŒA GRAMERİ

NECDET TOSUN

FARŞA GRAMERİ

أقسام ضمائر

1. ضمائر شخصی.

1. ضمائر منفصل.

من
تو
او (وی)
ما
شما
ایشان

2. ضمائر مشترك.

خود
خویش
خویشتن

3. ضمائر إشارات.

این (Bu)
آن (O)
اینان – اینها (Bunlar)
آنها (Onlar)

2. ضمائر متصل.

1. فاعلی.

م
ی
د
یم
ید
ند

2. اضافی.

م
ت
ش
مان
تان
شان

کتابم (Kitabım)
کتابت (Kitabın)
کتابش (Onun kitabı)
کتابمان (Bizim kitabımız)
کتابتان (Sizin kitabınız)
کتابشان (Onların kitabı)

FiİLLER

A) Aslı Fiiller

گفتن : Söylemek, آمدن : Gelmek, زدن : Vurmak gibi Farsça asıllı fiillerdir.

B) Ca'li Fiiller

سرخیدن : Kızarmak, لنگیدن : Aksamak, فهمیدن : Anlamak gibi Arapça, Farsça ve Türkçe isim ve sıfatların sonuna یدن ekleyerek yapılan fiillerdir.

C) Mürekkebi Fiiller

باز کردن : Açmak, در آمدن : Girmek (در : Kapı, آمدن : Gelmek), بر گشتن : Dönmek, در بستن : Kapıyı kapatmak gibi isim-masdar, sıfat-masdar veya harf-i izâfe-masdardan oluşurlar.

NOT: Masdarlar ya دن ya da تن ile biter; mastar eki nun'dur. داشتن : Sahip olmak, دیدن : Görmek.

FiİL-İ MAZİ

1. Mutlak (-di'li geçmiş zaman)

(گفتن: Söylemek)

گفتم : Ben dedim.

نه گفتم : Ben demedim.

گفتی : Sen dedin.

نه گفتی : Sen demedin.

گفت : O dedi.

نه گفت : O demedi.

گفتیم : Biz dedik.

نه گفتیم : Biz demedik.

گفتید : Siz dediniz.

نه گفتید : Siz demediniz.

گفتند : Onlar dediler.

نه گفتند : Onlar demediler.

(خواندن: Okumak)

(دیدن: Görmek)

خواندم : Okudum/Çağırđım.

ندیدم : Görmedim.

خواندی

ندیدی

خواند

ندید

خواندیم

ندیدیم

خواندید

ندیدید

خواندند

ندیدند

2. İstîmrârî (Şimdiki zamanın hikâyesi)

(Masdar: گفتن)	(Masdar: کردن)	
می گفتم : Diyordum.	می کردم : Yapıyordum.	نمی کردم : Yapmıyordum.
می گفتی	می کردی	نمی کردی
می گفت	می کرد	نمی کرد (نمیکرد)
می گفتیم	می کردیم	نمی کردیم
می گفتید	می کردید	نمی کردید
می گفتند	می کردند (میکردند)	نمی کردند

3. Karîb (-miş'li geçmiş zaman)

(Masdar: رفتن : Gitmek)

رفته ام : Gitmişim.	نرفته ام : Gitmemişim.
رفته ای	نرفته ای
رفته	نرفته (است)
رفته ایم	نرفته ایم
رفته اید	نرفته اید
رفته اند	نرفته اند

(Masdar: نالیدن)

نالیده ام : İnlemişim.
نالیده ای (نالیده‌ء)
نالیده
نالیده ایم
نالیده اید
نالیده اند

(Masdar: گریستن)

نه گریسته ام : Ağlamamışım.
نه گریسته ای
نه گریسته
نه گریسته ایم
نه گریسته اید
نه گریسته اند

4. Baîd (-miş'li geçmiş zamanın hikâyesi)

(Masdar: تاختن)

Koşmuşum. : تاخته بودم

تاخته بودی

تاخته بود

تاخته بودیم

تاخته بودید

تاخته بودند

(Masdar: آمدن)

Gelmişim. : آمده بودم

آمده بودی

آمده بود

آمده بودیم

آمده بودید

آمده بودند

(Masdar: دیدن)

Görmemişim. : نه دیده بودم

نه دیده بودی

نه دیده بود

نه دیده بودیم

نه دیده بودید

نه دیده بودند

Gelmemişim. : نیامده بودم

نیامده بودی

نیامده بود

نیامده بودیم

نیامده بودید

نیامده بودند

NOT: “dememişim” anlamına gelen **بودم نه گفته** fiili modern Farsça'da **گفته نبودم** şeklinde de kullanılır.

5. İktidârî /Yeterlilik (ayrıca bk. s. 10)

Görebildim. : توانستم دید

توانستی دید

توانست دید

توانستیم دید

توانستید دید

توانستند دید

Göremedim. : نه توانستم دید

نه توانستی دید

نه توانست دید

نه توانستیم دید

نه توانستید دید

نه توانستند دید

می توانستم رفت : Gidebiliyordum.

می توانستی رفت

می توانست رفت

می توانستیم رفت

می توانستید رفت

می توانستند رفت

توانم کرد : Yapabilirim.

توانی کرد

تواند کرد

توانیم کرد

توانید کرد

توانند کرد

- **Mutlak İktidârî:** توان رفت : *Gidilebilir*, gitmek mümkündür.
توان دید : *Görülebilir*.
توان خواند : *Okunabilir*.

FiİL-i MUZÂRÎ

Fiillerin muzârî (geniş zaman ve şimdiki zaman), emir, duâ, istek, ism-i fâil sıygaları, hâl köklerinden yapılır. Hâl kökleri semâîdir (kuralsızdır). Hâl köklerine “*geniş zaman kökü*” demek mümkündür.

	<u>Masdar</u>	<u>Mâzî kökü</u>	<u>Hâl kökü</u>	<u>Emir</u>
Söylemek:	گفتن	گفت	گو – گوی	بگو
Götürmek:	بردن	برد	بر	ببر
Ayakta durmak:	استادن	استاد	بست	ببست
Getirmek:	آوردن	آورد	آور (آر)	بآور - بیاور
Emretmek:	فرمودن	فرمود	فرمای – فرما	بفرمای
Görmek:	دیدن	دید	بین	ببین
Atmak:	افکندن	افکند	افکن	بافکن - بیفکن
Düşmek:	افتادن	افتاد	افت	بافت
Vurmak:	زدن	زد	زن	بزن
Gitmek:	رفتن	رفت	رو	برو
Dinlemek:	شنودن (شنیدن)	شنود (شنید)	شنو	بشنو

a) Geniş Zaman

(Masdar: دیدن)	(Masdar: رفتن)	(Masdar: شنودن)
بینم : Görürüm.	روم : Giderim.	شنوم : Dinlerim.
بینی	روی	شنوی
بیند	رود	شنود
بینیم	رویم	شنویم
بینید	روید	شنوید
بینند	روند	شنوند

b) Şimdiki Zaman

(Masdar: زدن)	(Masdar: رفتن)	
می زدم : Vuruyorum.	می روم : Gidiyorum.	نمی روم : Gitmiyorum.
می زنی	می روی	نمی روی
می زند	می رود	نمی رود
می زنیم	می رویم	نمی رویم
می زنید	می روید	نمی روید
می زنند	می روند	نمی روند (نمی روند)

Bazen geniş zaman kalıbı, şimdiki zaman ve gelecek zaman anlamında da kullanılır.

MÜSTAKBEL

“خواستن : *İstemek.*” fiilinin hâl kökünün (خواه) sonuna istikbâli çekilecek fiilin mâzî kökü getirilerek yapılır.

خواهم گفت : Söyleyeceğim.	نخواهم دید : Görmeyeceğim.
خواهی گفت	نخواهی دید
خواهد گفت	نخواهد دید

خواهیم گفت	نخواهیم دید
خواهید گفت	نخواهید دید
خواهند گفت	نخواهند دید

- Bazen asıl fiil (mâzî kök) yerine mastar da kullanılır. **خواهم گفتن** : Söyleyeceğim.

GEREKLİLİK KİPİ

Sıyga-i vücûbiyye **باید** ‘den sonra fiil hâl kökünün başına **ب** ilave edilip çekilir.

(Masdar: رفتن , Hal kökü: رو)

Gitmeliyim, gitmem gerek. : باید بروم	Gitmemeliyim. : نباید بروم
باید بروی	نبايد بروی
باید برود	نبايد برود
باید برویم	نبايد برویم
باید بروید	نبايد بروید
باید بروند	نبايد بروند

- Mutlak → **باید خواند** : Okumak gerek.
- İnşâî veya ilzâmi sıyga: **بروم** : Gideyim. **نروم** : Gitmeyeyim (gitmem).
بروی	نروی
برود	نرود
برویم	نرویم
بروید	نروید
بروند	نروند

EMİR KİPİ

Fiilin hâl kökünün başına **ب** ilavesiyle yapılır.

(Masdar: رفتن , Hâl kökü: رو)

Git! : برو
Gidin! : بروید

(Masdar: دانستن , Hâl kök: دان)

Bil! : بدان
Bilin! : بدانید

NOT: Hâl kökü, başına ب gelmeden de emir anlamında kullanılabilir: دان → Bil!

رو → Git!

İki fiile emirde ب gelmez:

کردن- کرد- کن
شدن – شد- شو

Emr-i Hâzır

بخوان : Oku.

بخوانید : Okuyun.

Emr-i Gâib

بخواند : Okusun.

بخوانند : Okusunlar.

بخوانیم : Okuyalım.

NEHİY KİPİ

(Masdar: رفتن , Hâl kökü: رو)

مرو : Gitme!

مروید : Gitmeyin!

دیدن (بین) : görmek

مبین : Görme!

مبینید : Görmeyin!

MECHÛL FİİL

a) **Mâzî Mechûl:** (bilmek: دانستن) دانسته شدم : Bilindim. شکسته شدم : kırıldım

دانسته شدی

دانسته شد

دانسته شدیم

دانسته شدید

دانسته شدند

b) **Muzârî Mechûl (Geniş Zaman)**

دانسته شوم : Bilinirim.

دانسته شوی

دانسته شود

دانسته شویم

دانسته شوید

دانسته شوند

c) Şimdiki Hâlin Mechûlü

دیده می شوم : Görünüyorum.

دیده نمی شوی

دیده می شود

دیده نمی شویم

دیده می شوید

دیده نمی شوند

دیده نمی شوم : Görünmüyorum.

دیده نمی شوی

دیده نمی شود

دیده نمی شویم

دیده نمی شوید

دیده نمی شوند

ŞART SIYGASI

a) Mazî

اگر خواندم : Okudum ise.

اگر خواندی

اگر خواند

اگر خواندیم

اگر خواندید

اگر خواندند

b) Muzârî

اگر خوانم : Okur isem.

اگر خوانی

اگر خواند

اگر خوانیم

اگر خوانید

اگر خوانند

c) Hâl

اگر می خوانم : Okuyorsam.

اگر می خوانی

اگر می خواند

اگر می خوانیم

اگر می خوانید

اگر می خوانند

DUÂ: Muzârî üçüncü şahsın د 'ndan önce ا ilâvesiyle oluşturulur.

(ده) : Versin. دهداد دهد → دهی → دهم : Vermek : دادن (ده)

بیناد : Görmesin. Görsün. بیناد

YETERLİLİK SIYGASI

a) Mâzî

توانستم دید : Görebildim.

توانستی دید

توانست دید

توانستیم دید

توانستید دید

توانستند دید

توانستم دید : Göremedim.

توانستم دید : Gidebiliyordum.

b) Muzârî **توانم رفت** : Gidebilirim. **توانم بروم** : Gidebilirim.
توانی رفت **توانی بروی**
تواند رفت **تواند برود**
توانیم رفت
توانید رفت
توانند رفت

نتوانم رفت : Gidemem. **نتوانم بروم** : Gidemem.
نتوانی رفت **نتوانی بروی**
نتواند رفت **نتواند برود**

c) Hâl **می توانم رفت** : Gidebiliyorum. **می توانم بروم** : Gidebiliyorum.
می توانی رفت **می توانی بروی**
می تواند رفت **می تواند برود**

نمی توانم رفت : Gidemiyorum.
نمی توانیم برویم : Gidemiyoruz.

İSMİN HÂLLERİ

Yalın hâli → **خانه** : Ev.

را : -i, e (-e, -i, -nin hâli)	→ خانه را : Evi	ما را : Beni (Bizi) من+را
به : -e (-e hâli)	→ بخانه : Eve, ev ile	بدان، بآن : Bana بمن
در : -de (-de hâli)	→ درخانه : Evde	درمن : Bende
از : -den (-den hâli)	→ از خانه : Evden	ازمن، زمن : Benden

Bazı Ekler:

با : -ile (beraberlik hâli)	→ باخانه : Ev ile
برای : için (sebebiyet)	→ برای خانه (بهر، ازبهر) : Ev için
بر : üzerinde	→ برخانه : Evin üzerinde
نا : -sız (olumsuzluk) ¹	

¹ بی : İsimlerin başına gelir. نا : Sıfatların başına gelir.

SORU ŞEKLİ:	کجا : Nere, neresi, nerede, nereye?	تا کجا : Ne vakte kadar?
	چه : Ne?	که : Kim?
	چه را : Neyi?	چه برای : Niçin?
	از کجا : Nereden?	کی : Ne zaman?
	که را : Kimi?	برای که : Kim için?
	بکجا : Nereye?	کدام : Hangi?
	چون، چو، چون، -ce, ol vakit, çünkü, gibi.	
	چون : Nasıl, ne zaman, çünkü, gibi, -inca, madem ki	
	چطور : Nasıl?	که آمد : Kim geldi?
	مرا کجا دیدی : Beni nerede gördün?	چند : Kaç
	ازمن چه می خواهد : Benden ne istiyor?	

İZÂFET HÂLİ (Tamlamalar)

1. İsim Tamlaması:

- چشم پدر : Babanın gözü
 ابروی شما : Sizin kaşınız
 گلابی دوست شما : Sizin arkadaşınızın armudu
 پنجره اتاقمان : Odamızın penceresi

2. Sıfat Tamlaması :

- سیب شیرین : Tatlı elma
 مرغ بزرگ : Büyük tavuk (büyük kuş)

Not: İsmın fâiliyet, mefûliyet ve izâfet hâli olabilir. İzâfetler (isim tamlamaları) Arapça'daki gibi muzaf-muzafun ileyh ikilisinden oluşur.

a) Şekil Yönünden

- 1) İzâfet-i Tâm → در دانشکده : Fakültenin kapısı. (İzâfet bağı olan kesre var.)

- 2) İzâfet-i Maktû‘ → صاحب دل : Gönül sâhibi.²
3) İzâfet-i Maklûb → آب گل → گلاب : Gülsuyu.

b) Mânâ Yönünden

- 1) İzâfet-i Mülkî, muzâfun ileyhi kâbil-i mâlikiyet olan izâfetlerdir.
خانه يوسف : Yusuf'un evi.
- 2) İzâfet-i Tahsîsî, muzâfın, muzâfun ileyhe âidiyetinin anlaşıldığı izâfetlerdir.
زين خر : Eşegin eđeri.
- 3) İzâfet-i Beyânî, muzâfun ileyh, muzâfın çeşit veya cinsini bildirdiği izâfetlerdir. روز جمعه : Cuma günü. درخت سيب : Elma ağacı.
- 4) İzâfet-i Teşbîhî, manalarında benzetme bulunan izâfetlerdir.
قدسرو : Servi boylu. لب لعل : Yakut dudak.
تير مژگان : Ok gibi kirpik.
- 5) İzâfet-i İstiârî, muzâfın kendi manası dışında kullanıldığı izâfetlerdir.
گوش هوش : Akıl kulağı. دست روزگار : Zamanın eli.

NİDÂ HÂLİ

یا، آ، ای ile yapılır.

ای مرد : Ey adam! یا رب : Ey Rabbim! خداوندا : Ey Rabbim!

OLUMSUZLUK

بی ekleri kelimeleri olumsuz (tersine) çevirir.

هوش : Akıl, can, idrak. با هوش : Akıllı, uyanık.

بی هوش : Kendinden geçmiş, baygın, akılsız.

نادان : Cahil. نابینا : Âmâ.

نا خوش : Çirkin

² سرمایه gibi izâfet bağının bulunmadığı izâfet çeşididir.

İSM-İ FÂİL

Genelde fiilin hâl köküne ilâve edilen muhtelif eklerle elde edilir.

a) Hâl kökünün sonuna نده getirilerek yapılır.

خواندند : Okumak. (Masdar) خوان (Hâl kökü) → خواننده : Okuyan. (İsm-i fâil)

گفتن : Söylemek. (Masdar) گوی (Hâl kökü) → گوینده : Hatip. (İsm-i fâil)

پريدن : Uçmak. (Masdar) پر (Hâl kökü) → پرنده : Uçan. (İsm-i fâil)

b) Hâl kökünün sonuna ان ilavesiyle yapılır.

خنديدن : Gülmek. (Masdar) خند (Hâl kökü) → خندان : Gülen. (İsm-i fâil)

ناليدن : İnlemek. (Masdar) نال (Hâl kökü) → نالان : İnleyen. (İsm-i fâil)

سوختن : Yakmak. (Masdar) سوز (Hâl kökü) → سوزان : Yakan, yanan.

c) Fiilin hâl kökünün sonuna ا ilavesiyle yapılır. Mübâlağa bildirir.

دانستن : Bilmek. (Masdar) دان (Hâl kökü) → دانا : Âlim, çok bilen.

ديدن : Görmek. (Masdar) بين (Hâl kökü) → بينا : Çok iyi gören.

d) Fiilin mâzî köküne ار getirilerek yapılır. Mübâlağa bildirir.

خریدن : Satın almak. (Masdar)

خر (Hâl kökü) → خرید (Mâzî kökü) → خریدار : Satın alan, müşteri. (İsm-i fâil)

Not: Bu ek bazı filleri ism-i fâil değil, ism-i mef'ûl yapar:

گرفتن : Tutmak. (Masdar)

گیر (Hâl kökü) → گرفت (Mâzî kökü) → گرفتار : Tutulan, tutulmuş. (İsm-i mef'ûl)

e) Hâl kökü sonuna گار getirilerek yapılır.

آموختن : Öğretmek, öğrenmek. (Masdar)

آموز (Hâl kökü) → آموزگار : Öğretmen. (İsm-i fâil)

f) Ma'nâ isimlerinin sonuna کار getirilerek yapılır.

ستم : Zulüm. → ستمکار : Zâlim. گناه : Günah. → گناهکار : Günahkar.

g) Madde isimlerinin sonuna گر getirilerek yapılır.

زر : Altın. → زرگر : Sarraf. کار : İş. → کارگر : İşçi. کیمیاگر : Kimyacı

→ Ma'nâ isimlerine de gelir.

ستایش : Övme. → ستایشگر : Öven.

دانش : İlim. → دانشور، دانشمند، دانشگر، Âlim.

h) Bir isme bitişen muzâri kökleri, ism-i fâil anlamı kazandırır.

طرفگیر : : (گیر) : tutmak

داشتن (دار) : : علمدار / : حسه دار

İSM-İ MEF'ÛL

Fiilin mâzî kökünün sonuna okunmayan ه ilâve edilerek yapılır.

رسیده : ستم زده، ستم رسیدہ پسندیده : Beğenilen.

دزدیده : اموال دزدیده روزهای گذشته : Geçmiş günler.

ریاب شکسته : Kırılmış rubap (rebap)

İSM-İ MASDAR

a) Sıfatların, bazı isimlerin ve fiillerin hâl köklerinin sonuna yâ-i masdariyet getirilerek yapılır.

افتاده : Düşkün. → افتادگی : Düşkünlük. خوب : Güzel. → خوبی : Güzellik.

بد : Kötü. → بدی : Kötülük.

زنده : Diri. → زنده گی : Dirilik.

داناى، دانائى : Âlimlik.

بینوایی : Yoksulluk.

سردى : Soğukluk.

گرمی : Sıcaklık.

پوشیدن : Örtmek. (Masdar) پوش (Hâl kökü) → پوشى : Örtü.

b) Fiillerin hâl köküne ش – i masdariyet ekleyerek yapılır (Evveli kesreli olur).

دانستن : Bilmek. (Masdar) دان (Hâl kökü) → دانش : Bilgi.

سوختن : Yakmak, yanmak. (Masdar) سوز (Hâl kökü) → سوزش : Yanış.

c) Fiillerin hâl köklerine ve zaman isimlerine hâ-i masdariyet ekleyerek yapılır.

گریستن : Ağlamak. (Masdar) گری (Hâl kökü) → گریه : Ağlayış, göz yaşı.

نالیدن : İnlemek. (Masdar) نال (Hâl kökü) → ناله : İnleyiş.

خندیدن → خنده : Gülüş. روز → روزه : Günlük.

d) Fiillerin mâzî köklerine ار getirilerek yapılır.

گفتن : Söylemek. (Masdar) گفت (Mâzî kökü) → گفتار : Makale, söyleyiş.

کردن → کردار : İş. دیدن → دیدار : Güzel, görülmeye değer, yüz.

رفتار : Yürüyüş.

e) Fiillerin hâl köklerine اك ilâve edilerek yapılır.

پوشیدن : Giymek. (Masdar) پوش (Hâl kökü) → پوشاك : Elbise.

خوردن : Yemek (Masdar) خور (hâl kökü) → خوراك : Yiyecek.

İSM-İ ÂLET

a) İsimlerin sonuna دان ilâve edilerek yapılır.

شمع : Mum. → شمعدان : Şamdan. گلدان : Vazo.

b) Fiillerin hâl köklerinin sonuna ه ilâve edilerek yapılır.

مالیدن : Sıvamak. (Masdar) مال (Hâl kökü) → ماله : Mala.

تافتن : kızartmak (Masdar) تاو (Hâl kökü) → تاوه : Tava.

İSM-İ TASĞİR

a) İsmin sonuna ك getirilerek yapılır. Küçültme, acıma ve/veya kınama bildirir.

مرغ : Kuş. → مرغك : Küçük kuş, zavallı kuş.

مرد : Adam. → مردك : Küçük adam, kötü adam.

NOT: ك tahkîr olarak kullanıldığında sonuna hâ-i resmiye (okunmayan he) eklenebilir.

زن : Kadın. → زنك veya زنکه : Kötü kadın.

دادگر : Hâkim. → دادگرک veya دادگرکه : Adaletsiz hâkim.

b) İsimlerin sonuna چه ilâve edilerek yapılır.

باغ → باغچه : Küçük bahçe.

خوان → خوانچه : Küçük sofrası.

نای → نایچه : Küçük kaval.

موی : Saç, kıl. → مویچه (مزه) : Kirpik.

مور → مورچه : Küçük karınca.

c) İsimlerin sonuna و ilâve edilerek yapılır. Sevgi ve acıma bildirir.

مادرو : Annecik.

پسرو : Oğlucuk.

سگو : Köpekçik.

d) İsimlerin sonuna hâ-i resmiye ilâve edilerek yapılır.

خان : Saray. → خانه : Ev.

İSM-İ TAFDÎL (صفة تفضیلی : İsimlerde mukâyese)

a) Sonuna تر (daha) ilâve edilen isim diğerine tercih edilmektedir.

مند : -lı, -li. → خردمند : Akıllı. سودمند : faydalı. سودمندتر : daha faydalı.

خرد از مال سودمندتر است. Akıl, maldan daha faydalıdır.

برتر : Daha üstün. بدتر : daha kötü

تدبیر اندک از لشکر بسیار مفید تر است. Birazcık tedbir çok askerden daha faydalıdır.

b) تر takısı bazen که ile kullanılır. Bugünkü Farsça'da bu kullanım terk edilmiş gibidir.

به : İyi. → بهتر : Daha iyi.

دانش بهتر که مال : İlim maldan daha iyidir.

c) En üstünlük elde etmek için تر 'in sonuna این eklenir. → ترین

بزرگ : Büyük. → بزرگترین : En büyük.

بزرگترین شعرای ایران فردوسی است. İran şairlerinin en büyüğü Firdevsî'dir.

توانا ترین مرد : En güçlü adam.

*** Üstünlük Sıfatına Örnek Cümleler:**

a) Daha üstünlük :

این سیب شیرینتر از آنست : Bu elma, ondan daha tatlıdır.

خریزه بزرگتر از تخم مرغ است : Kavun, yumurtadan daha büyüktür.

کدام خانه بیشتر اتاق دارد؟ : Hangi ev daha fazla odaya sahiptir.

هندوانه از درخت کوچکتر است : Karpuz, ağaçtan daha küçüktür.

b) En Üstünlük:

زیباترین زنها : Kadınların en güzeli.

جوانترین مردها : Erkeklerin en genci

تابستان گرمترین فصل است : Yaz, en sıcak mevsimdir.

میدان فردوسی کوچکترین میدانهای تهرانست : Firdevsi Meydanı, Tahran'ın meydanlarının en küçüğüdür.

İSM-İ MEVSÛL

a) كه : Akıllı ve akılsızlar için kullanılır. Sonrasını sıfat cümlesi yapar. Arapçadaki الذی , İngilizce'deki "who" gibidir.

هر آنکس که او راه یزدان بجست : Allah yolunu arayan kişi,

بآب خرد جان بشست. : Canının aklını su ile yıkadı.

b) چه : Genellikle akıllı olmayanlar için kullanılır. İngilizce'deki which/that gibi.

آنچه میدانم زوصف آن ندیم : O arkadaşın vasfından bildiğim şey...

NOT: İsm-i mevsullerden önce ekseriyâ şu kelimeler gelir:

→ این (bu, bunu) veya آن (o, onu).

این که میگویم : Şu söylüyor olduğum şey.

بقدر فهم تست (تو است) : Senin anlayabileceğin kadardır.

→ هر

هر که : Her kim ki...

→ Şahıs zamirlerinden sonra: توکه : Sen ki... ماکه : Biz ki...

→ Yâ-i nekre: دلی که : O gönül ki, bir gönül ki...

İSİMLERDE ÇOĞULLUK (جمع)

Bugün, çoğunlukla tüm isimler ها ile çoğul yapılır.

a) Akıllı ve canlılar آن ve ها ile, cansızlar ها ile çoğul yapılır.

میز → میزها : Masalar. در → درها : Kapılar.

مرد → مردها، مردان، مردان : Adamlar. مردا (Avamca) : Adamlar.

b) Gelişip büyüyen canlılar hem آن hem de ها ile çoğul yapılır.

درخت → درختان، درختها، درختان : Ağaçlar.

c) Vücûdun çift a'zâları hem آن hem de ها ile çoğul yapılır.

ابرو : Kaş. چشم : Göz. رخ → رخسار – رخ : Yüzler, yanaklar.

مژه → مژگان : Kirpikler. پا → پایان : Ayaklar.

لب : Dudak. دندان : Diş. بازو : Kol. دست : El.

d) Zaman isimleri hem آن hem de ها ile çoğul yapılır.

روز → روزان، روزها، روزان : Günler. سال → سالان، سالها، سالان : Yıllar.

هفته : Hafta. ماه : Ay. قرن : Asır.

e) آن İle çoğul yapılacak ismin sonunda hâ-i resmiye varsa گ ye dönüşür.

هفتگان → هفته : Haftalar.

f) آن İle çoğul yapılacak ismin sonunda و veya ا varsa آن dan önce bir izâfet yâ'sı

ilâve edilir.

ابرویان → ابرو : Kaşlar.

پایان → پا : Ayaklar.

آهویان → آهو : Ceylanlar.

خدایان → خدا : Efendiler.

g) ha ile çoğalacak ismin sonunda hâ-i resmiye varsa düşer.³

پیاله → پیالها : Bardaklar. شانها → شانها : Omuzlar, taraklar.

Ancak başka cemi ile karışacaksa düşürülmez.

چشم : Göz. → چشمه : Pınar. → چشمه ها : Pınarlar. خانه ها → خانه : Evler.

h) Ma'nâ isimleri آن ve ha ile çoğul yapılır.

غمها، غمان → Keder. غم :

ı) Özellikle yer bildiren bazı kelimeler Arapça'daki آت takısı ile çoğul yapılır.

باغات → باغ : Bahçeler. دهات → ده : Köyler.

Ayrıca آت ile çoğalan kelimenin sonunda hâ-i resmiye varsa ج 'e çevrilir.

نوشتجات → نوشته : Yazılar, yazışmalar.

→ İsim, elif ile bitiyorsa ve ان ile çoğul yapılacaksa ی eklenir.

دانايان → دانا

KESRELER

1. İzâfet Kesresi

در خانه : Evin kapısı.

2. Atıf Kesresi

پیر فقیر : İhtiyar ve fakir.

3. Kesrey-i İbn

اورخان عثمان : Osman'ın oğlu Orhan.

SIFAT-I NİSBÎ (İSM-İ MENSÛB)

1. Yâ-ı nisbet

(ابری) آسمانی : Bulutlu.

نشابوری : Nişaburlu.

2. ین

سفالین : Seramik, topraktan yapılmış.

زر : Altın. → زرین : Altından yapılmış.

NOT: Bazen ین kelimesine hâ-i resmiye ilâve ederler:

سیم : Gümüş. → سیمینه : Gümüşten yapılmış.

پشم : Yün. → پشمینه : Yünden yapılmış, yünlü.

³ Bu kural günümüz Farsça'sı için geçerli değildir.

FİİLERİN BAŞINA GETİRİLEN HARFLER

a) Fiilin başındaki ب harfi eski Farsça'da ب yazılıp "bi" şeklinde okunuyordu. Bugün ب yazılıp fiilin sesine göre "be, bi, bu" şeklinde okunur.

بکرد : Yaptı.

بخوان : Oku!

بخور : Ye!

ببین : Gör!

Bu ب bitişik yazılmalıdır. Eskiden zînet için kullanılmıştır (لتحسين الكلام) .

Bugün te'kid bazen de tereddüt için kullanılmaktadır.

b) ن harfi fiillerin başına gelip fiilleri olumsuz yapar. Eski Farsça'da ن olarak yazılıp "ni" şeklinde okunuyordu. Bugün نه yazılıp "ne" şeklinde okunur. ب ile kullanılınca ب'den evvel gelir. Genellikle می ve همی'den önce kullanılır.

همی نیاید : Gelmiyor.

نمی آید : Gelmiyor.

c) م nehy ve dua sıygalarının evvelinde kullanılır.

بخور : Ye!

مخور : Yeme!

Bazen *mim-i nehy*'den sonra fiil kullanılmayabilir. Burada her zaman olduğu gibi است gizlidir.

مه رایت تو : Bayrağın yok.

مه سپاه : Ordu yok.

مه (است) تو : Sen yoksun.

d) می ve همی mazî ve muzarînin başına gelip istimrar bildirir.

می رود → می

FİİLLERİN SONUNA GELEN HARFLER

a) Şart ve cezâ yâ'ı:

اگر دردم یکی بودی چه بودی : Eğer derdim bir olsaydı ne olurdu.

b) Yâ-ı temennî:

کاشکی قیمت انفاس بدانندی خلق. : Keşke insanlar canlarının kıymetini bilselerdi.

c) Yâ-ı istimrârî: Mazi veya muzari fiillerin sonuna getirilir ve *-yor* manası verir.

کردی: می کرد : این کار را که کردی

NOT: *ی* bazen *می* ve *همی* ile de kullanılır.

Onlardan ruh buluyorlardı. : از ایشان همی یافتندی روان.

d) Elif-i duâ: Muzari fiilin üçüncü şahıs *د* harfinden önce, bazen sonra, bazen hem önce hem sonra kullanılır.

کناد : Etsin. (Muzari 3. şahıs) → کند (Masdar) → کردن

بادا : Olsun (Çift elifli). (ve: باد) → بود (Masdar) → بودن

شودا : Olsun. (Elif sonda)

e) Elif-i cevâb (elif-i zâid): Soru ve cevap halinde گفتن fiil-i mâzî üçüncü şahsının sonunda kullanılan elifdir.

گفتا چه توان کرد که تقدیر چنین بود. : Cevap verdi: Ne yapılabilir ki takdir böyle idi.

→ Masdarların sonuna *yâ-i liyakat* gelebilir.

دیدن (Masdar) : Görmek.

دیدنی : Görülmeye değer.

İSİMLERİN SONUNA GELEN YÂ HARFLERİ

a) Yâ-yı vahdet/ yâ-yı nekre:

کتابی : Bir kitap (herhangi bir kitap).

کتابهایی : Bazı kitaplar.

b) Yâ-yı taaccüb:

چه عجب کتابی : Ne ilginç kitap

چه پرهاى براقى : Ne parlak tüyler.

SAYILAR

1 - يك	21 - بيست و يك	121 - صد و بيست و يك
2 - دو	22 - بيست و دو	200 - دويست
3 - سه	30 - سي	300 - سيصد
4 - چهار	33 - سي و سه	400 - چهار صد
5 - پنج	34 - سي و چهار	500 - پان صد
6 - شش	40 - چهل (چهل)	600 - ششصد
7 - هفت	45 - چهل و پنج	1000 - هزار
8 - هشت	50 - پنجاه	10 000 - ده هزار
9 - نه	57 - پنجاه و هفت	100 000 - صد هزار
10 - ده	58 - پنجاه و هشت	500 000 - پانصد هزار (كرور)
11 - يازده	60 - شصت	1 000 000 - مليون
12 - دوازده	69 - شصت و نه	1 000 000 000 - مليار
13 - سيزده	70 - هفتاد	900 - نه صد
14 - چهارده	71 - هفتاد و يك	1991 - هزار و نه صد و نود و يك
15 - پانزده	80 - هشتاد	2011 - دو هزار و يازده
16 - شانزده	82 - هشتاد و دو	
17 - (هيوده) هفتده	90 - نود	
18 - (هژده) هشنده	93 - نود و سه	
19 - نوزده	100 - صد	
20 - بيست	110 - صد و ده	

SIRA SAYILARI

Birinci: اول → نخست → نخستين → يكم Dördüncü: چهارم

İkinci: دوم (دويم)

Bininci: هزارم

Bininci gün: روز هزارم

Üçüncü: سوم

1001 gece masalı: داستان شب هزار و يك

GÜNLER

Pazartesi	دو شنبه
Salı	سه شنبه
Çarşamba	چهار شنبه
Perşembe	پنج شنبه
Cuma	جمعه، آدینه
Cumartesi	شنبه
Pazar	یک شنبه

ŞEMSÎ AYLAR

1. فروردین (21 Mart – 20 Nisan)
2. اردی بهشت
3. خرداد
4. تیر
5. مرداد
6. شهریور
7. مهر
8. آبان
9. آذر
10. دی
11. بهمن
12. اسفند (21 Şubat – 20 Mart)

FİİLLERİN KISIMLARI

1-Lâzım Fiiller 2-Müteaddî Fiiler 3-Hem lazım hem müteaddi fiiller.

Lazım fiil : Yalnız fâil ile tamam olan fiiller;

حسن رفت = Hasan gitti

Behram ağladı = بهرام گریست = Cimşit güldü = جمشید خندید = Ali geldi = علی آمد

Giden gitti, gelen geldi = رَفْتُ أَتَيْتُهُ رَفْتُ وَآمَدْتُ أَتَيْتُهُ

بُودُ أَنْجِهَ بُوَدٌ غَيْرَ چِه غَم داری = Artık ne gamlanırsın, olan oldu

Müteaddî (Geçişli) Fiil : Faili olmakla beraber mef'ule muhtaç olan fiillerdir.

برادرِ تُو آورَدُ / چه آورد؟

ne getirdi Kardeşin getirdi

Kardeşin kitabı getirdi : آورَدُ برادرِ تُو كِتَابُ رَا

خُونُ خُوْدُ كَرُ بُرِيْدِي بِرُ زَمِيْنُ

Yere-toprağa dökersen kendi kanını

بِهَ كِهَ اَبِ رُوِي بُرِيْدِي بِرُ كَنَارُ

Eteğe yüz suyu dökmenden iyidir

Hem Lazım, Hem Müteaddi Fiiller: İki halde de kullanılan fiillerdir.

آتَشُ بَسُوختُ : Ateş yandı

آتَشُ خَاْنِهَ رَا سُوختُ : Ateş evi yaktı

چَرَاعُ بَرُ اَفْرُوختُ : Lamba yandı ← خَادِمُ جَرَاعِرَا بَرُ اَفْرُوختُ : Hizmetçi, lambayı yaktı

Lâzım Fiilin Müteaddî (geçişli) Yapılışı: تعدية

Fiiller, hal köklerinin sonuna آئیدن – آندن getirilerek müteaddi yapılır. خور Hal kökü

خورَدَنْ : Yemek ← خُوْرَانِيْدَنْ : Yedirmek

چَرِيْدَنْ : Otlamak ← (چر) چَرَانِيْدَنْ : Otlatmak

ئُوْشِيْدَنْ : İçmek ← (نوش) ئُوْشَانِيْدَنْ : İçirmek

رَسِيْدَنْ ← رَسْ ← رَسَانِيْدَنْ : Ulaştırmak

گُوْیَانِيْدَنْ : Söyletmek ← گُوْفْتَنْ

گُذَرَانِيْدَنْ : Geçirmek ← (گذر) گُذَرْتَنْ : Geçirmek

شُوْیَانِيْدَنْ : Yıkamak ← شُوْیَانِيْدَنْ : Yıkattım ← شُوْیَانِيْدَنْ : Yıkattım

می شُوْیَانِيْدَنْ : Yıkattım

NOT: مَانْدَنْ kelimesi, lazım fiiller arasında zikredilse de 'bıraktı' manasında kullanıldığında müteaddidir.

أَحْمَدُ مَانْدُ : Ahmed kaldı

أَحْمَدُ كِتَابُ رَا مَانْدُ : Ahmed kitabı bıraktı

- ممنون شدم

- ممنون کردم

Sonuna شَدَنْ İlavesi alan fiiller Lazım,

olmak

Sonuna كَرْدَنْ ilavesi alan fiiller Müteaddi anlam kazanır.

↓
yapmak

Bazı fiiller zaten müteaddi anlam taşıdığı için aynen kalır. gitmek رَفْتَنْ → بُرْدَنْ götürmek

YÖNLER:

Arka : پشت : ön : جلو : üst : بر : روی : alt : زیر : مستقیم : düz : چپ : sol : راست : راست : yan : نزد

TEŞBİH EDATLARI

- 1- مَائِنْدُ = Gibi, benzeri, misli.
- 2- چُونُ - چُو = Gibi, (madem ki, çünkü, - ince) چُونُ : Gibi, -dığı zaman, çünkü, nasıl, ne zaman, madem ki
- 3- دِيُو : şeytan ← دِيُوَاسَا : şeytan gibi , dev gibi = آسَا
- 4- پَرِيَسَانُ = Peri gibi
- 5- مَهْوَشُ : Ay gibi = وَشُ ← مَهْ
- 6- سِيْزَفَامُ : Yeşilimsi : سِيْزَفَامُ = فَامُ

İSM-İ MEKAN EKLERİ

گلستان قصابخانه حیدرآباد اسلام آباد قرارگاه
میخانه گذرگاه قرغزستان

RENKLER :

زَرْدُ : Sarı : سفید : Beyaz : سُرخُ : Kırmızı : سیاہ = سیہ : Kara : سَبْزُ : Yeşil : آبی : موی : قهوهی : Kahverengi : صورتی : Pembe : ازرَقُ = آبی

UZUV İSİMLERİ:

سر : baş	زبان : dil	جگر : ciğer
دست : el	ابرو : kaş	روده : bağırsak
پا : ayak	گیسو : saç	دل : kalp
رو : yüz	مو : kıl	پشت : sırt, arka
بینی : burun	لب : dudak	انگشت : Parmak
دهن : دهان : ağız	گوش : kulak	
چشم : دیده : göz	زانو : diz	
مغز : دماغ : beyin	شکم : mide	

İYELİK EKLERİ:

من معلمم	: Ben öğretmenim	من معلم هستم	: Ben öğretmenim
تو معلمی	: Sen öğretmensin	تو معلم هستی	: Sen öğretmensin
او معلم است	: O öğretmendir	او معلم است	: O öğretmendir.
ما معلمیم		ما معلم هستیم	
شما معلمید		شما معلم هستید	
ایشان معلم اند		ایشان معلم هستند	

Not:

1. Her dil gibi Farsçada da imlâ yönünden aynı yazılıp aynı veya farklı telaffuz edilen ancak anlamları farklı olan kelimeler vardır. (Türkçe’de “yüz” kelimesinin birçok anlama gelmesi gibi). Tercümelerde bunlara dikkat edilmelidir. Meselâ: (بو - باش) بودن fiilinin mâzî (di’li geçmiş zaman) ve muzârî (geniş zaman) 3. tekil şahısları aynı yazılır, farklı okunur, anlamları da farklıdır.

بُودَم بُودِی بُود بُودیم بودید بودند : Oldum, oldun, **oldu**...

بُوم بُوی بُود بُویم بوید بوند : Olurum, olursun, **olur**...

Modern Farsça’da bu fiilin muzari köklerinden daha ziyade باش kullanılır:

باشم باشی باشد باشیم باشید باشند

2. Aynı yazılıp farklı okunan kelimelere dikkat etmek gerekir:

که : kim? (soru); -ki (bağlaç), çünkü, yoksa; که : küçük; که : saman.

3. Aynı yazılıp aynı okunan ancak manası farklı olan kelimeler de vardır: چون

(gibi, çünkü, nasıl, ne zaman, -ınca, -dığı için, madem ki) kelimesi gibi.

گفتی (goftî): “sen dedin” (mâzî) veya “o diyordu” (şimdiki zamanın hikayesi) kelimesi gibi.

4. Yazma eserlerde genellikle Fârsî kef harfleri Arabî kef gibi yazılır. Manaya dikkat ederek okumak ve mana vermek gerekir.

گر : (ger): eğer, şâyet. کر : (ker): sağır.

FARŞA FİİL KALIPLARI امثلة مختلفه

- كُفِّنَ : Söylemek
كُفِّنْتُ : Söyledim
كُوِّمَ : Söylerim
مِي كُوِّمَ : Söylüyorum
مِي كُفِّنْتُ : Söylüyordum
كُفِّنْمِي : Söylüyordum
أَمْ كُفِّنْتَهُ : Söylemişim
بُودِمَ كُفِّنْتَهُ : Söylemiştim
بُودِمَ نَهْ كُفِّنْتَهُ : Söylememiştim
كُفِّنْتُ تَوَانِسْتُمْ : Söyleyebildim
كُفِّنْتُ تَوَانِمَ : Söyleyebilirim
كُفِّنْتُ مِي تَوَانِمَ : Söyleyebiliyorum
كُفِّنْتُ تَوَانُ : Söylenbilir (mutlak)
بِگُو : Söyle !
مَكُو : Söyleme !
كُفِّنْتُ خَوَاهُمْ : Söyleyeceğim
بِگُوِّمَ بَايْدُ : Söylemeliyim
كُفِّنْتُ شُدْمَ : Söylendim (Edilgen, Meçhul)
كُفِّنْتُ شَوْمَ : Söylenirim (Edilgen, Meçhul)
كُفِّنْتُ مِي شَوْمَ : Söyleniyorum
كُفِّنْتُ اَكْرَ : Söylediysem
كُفِّنْتُ اَكْرَ كُوِّمَ : Söylersem
كُوِّدَهْ : Söyleyen
كُوِّانَ : Söyleyen
كُفِّنْتُ : Söylenen, söylenmiş
كُوِّانِيْدِنَ : Söyletmek

ÖRNEK CÜMLELER : 1

	Ben su içtim : مَنْ أَبٌ نُوشِيْدَمْ	
	Ben su içmiştim : مَنْ أَبٌ نُوشِيْدَهْ بُوْدَمْ	
	Ben su içerim : مَنْ أَبٌ نُوشَمْ	
	Ben su içiyorum : مَنْ أَبٌ مِي نُوشَمْ	
	Ben su içiyordum : مَنْ أَبٌ مِي نُوشِيْدَمْ	
	Ben su içiyordum : مَنْ أَبٌ نُوشِيْدَمِي	
	Ben su içmişim : مَنْ أَبٌ نُوشِيْدَهْ أَمْ	
Ben çocuğa su içirdim :	مَنْ بَهْ بَجَّهْ أَبٌ نُوشَانْدَمْ (نُوشَانِيْدَمْ)	
	Ab نوشیده شد : أَبٌ نُوشِيْدَهْ شُدْ	
	Su içiliyor : أَبٌ نُوشِيْدَهْ مِي شُوْدْ	
(İsm-i Fâil) Ben su içen oldum :	مَنْ أَبٌ نُوشَانْ شُدَمْ	
(İsm-i Fail) Ben su içen oldum :	مَنْ أَبٌ نُوشَنْدَهْ شُدَمْ	
	Bu su, içilmeye değerdir : اَيْنْ أَبٌ نُوشِيْدَنِيْ اَسْتُ	
O suyu içme! :	اَيْنْ أَبٌ رَا مَنُوشْ	
Suyu içebildim :	اَيْنْ أَبٌ رَا تَوَانِسْتَمْ نُوشِيْدْ	
Suyu içebilirim :	اَيْنْ أَبٌ رَا تَوَانَمْ نُوشِيْدْ	
	Bu suyu iç ! :	اَيْنْ أَبٌ رَا بَنُوشْ
	Bu suyu içeceğim :	اَيْنْ أَبٌ رَا حَوَاهَمْ نُوشِيْدْ
	Bu suyu içmeliyim :	اَيْنْ أَبٌ رَا بَايْدُ بَنُوشَمْ

ÖRNEK CÜMLELER: 2

	Ben camı kırdım. :	مَنْ شِيْشَهْ رَا شِكْسْتَمْ
	Cam kırıldı :	شِيْشَهْ شِكْسْتَهْ شُدْ
Ben Ankara'ya gidebildim. :	مَنْ بَهْ اَنْقَرَهْ تَوَانِسْتَمْ رَفْتُ	
Sen ekmek yiyebilirsin.:	تُوْتَانْ تَوَانِيْ خُوْرْدْ	
	O su içecek :	اَوْ اَبْ حَوَاهْدْ نُوشِيْدْ
	Siz su içeceksiniz :	شُمَا اَبْ حَوَاهِيْدْ نُوشِيْدْ
	Ben güzel gül gördüm :	مَنْ كَلْ زِيْبَا دِيْدَمْ
	Sen büyük ekmek yedin :	تُوْتَانْ بُوْرُكْ خُوْرْدِيْ

به خانه برو: Eve git!
 به مادر تو نگاه کن: Annene bak!
 شما گلدان بزرگ خریدید: Siz büyük vazo aldınız
 ایشان به مهمانخانهء کوچک رفتند: Onlar küçük otele gittiler
 اگر به تهران روم کباب خورم: Tahran'a gidersem kebab yerim
 رستوران کجا است?: Lokanta nerededir?
 از ترکیه کی آمدید?: Türkiye'den ne zaman geldiniz?
 آیا شما آب نوشیدید?: Acaba siz su içtiniz mi?
 گفتمت: (Ben) sana söyledim (birinci zamir fâil, ikinci zamir mef'ûl zamiri)
 گویدش: (O) ona söyler

ÖRNEK CÜMLELER: 3

مَنْ هَرُورُزْ يَكُ كَيْلُو خِيَارُ اَزْ سَبْزِي فُرُوشِي مِي خَرَمُ
 ثُو هَرُ مَاهُ پَنَجْ كَيْلُو بَرَنَجْ اَزْ خَوَارِبَارُ فُرُوشِي بَرَادَرْتُ مِي خَرِي
 پَدَرُ اَحْمَدُ هَرُ سَالُ يَكُ گُلْدَانُ بُزْرُگُ مِي خَرْدُ
 چَرَا مَرْدُمُ دَرُ فِصْلُ تَابِسْتَانُ مِيوَهْ بِيشْتَرُ مِيخَرْنُدُ
 اَنهَا فَرْدَا سَاعَتِ هَشْتِ صَبْحُ بَهْ مَشْهَدُ مِي آيْنُدُ
 مَنُ فَرْدَا شَبُّ تَا سَاعَتِ نُهْ دَرُ خَانَهْ هَسْتَمُ
 ايشان دِيرُورُزْ دَرُ دَانِشْكَدَهْ بُوْدَنْدُ
 اَو اِسْمَنُ رَا بَهْ مَنُ گُفْتُ
 اِيْنُ دَاْمَنُ قَشَنُگُ رَا اَزْ كُجَا خَرِيْدِي؟
 اَطْفَا اِمْرُوزُ ظَهْرُ بَرَايِ نَاهَارُ بَهْ خَانَهْ مَا بِيَايِيْدُ
 مَجِيْدُ كِتَابْهَائِيْشُ رَا بَهْ كَسِي نَمِي دَهْدُ
 مَا بَرَادَرُ اَو نِسْتِيْمُ
 رَنُگُ مُوِي مَعْلَمُ يَسَرُ اَنهَا سُرُخُ اَسْتُ
 بَجَهْ مَنُ كُجَا اَسْتُ؟ دُوسْتِيْتَانُ دِيَشَبُ كُجَا بُوْدُ؟
 بَجَهَائِيْشَانُ كُجَا هَسْتَنْدُ؟ اَو كَفَشُ صُورَتِي خَرِيْدُ
 بَهْ خَانَهْ مَا كِي اَمْدُ؟ شُْمَا كِي اَزْ فِرَاسَهْ اَمْدِيْدُ؟
 ثُو حَالَا بَهْ كُدَامُ شَهْرُ مِي رُوِي؟ چَنْدُ تَا سَبَبُ؟ چَقْدَرُ شِكْرُ؟
 من معلمم: من معلم هستم تو معلم هستی او معلم است
 ما معلم هستيم شما معلم هستيد ايشان معلم هستند

FARŞA DENEME SINAVI : PERSIAN QUIZ

1- رفتن (رو) Mastarını Şimdiki zaman kalıbına çevirip (gidiyorum) çekiniz.

2-AŐağıdaki tamlamaları Türkçe'ye çeviriniz :

- a) مرغ بزرگ
- b) سیب شیرین
- c) خانه پدر شما
- d) رنگ مویتان

3- AŐağıdaki cümleleri Farsça'ya çeviriniz:

- a) Cam kırıldı. Ben su içtim. Ben çocuğa su içirdim.
- b) Ali Ankara'ya gitti. O her sene Ankara'ya gider.
- c) Ben bugün beş kilo elma satın aldım.
- d) Hasan Ahmed'den daha büyüktür. Zeynep kadınların en güzelidir.

4-AŐağıdaki cümleleri Farsça'ya çeviriniz:

- a) Sen 1998 yılında Ankara'dan İstanbul'a geldin .(not:Tarih rakamla değil, Farsça yazıyla olacak)
- b) Mevlana Celâleddin-i Rûmî kaç kitap yazmıştı ?
- c) İbnü'l –Arabî'nin kitaplarını kim gördü ?
- d) Onlar Mesnevî'yi okudular mı?

Başarılar Dilerim. **Doç. Dr. Necdet TOSUN**

FARŞÇA DENEME SINAVININ CEVAPLARI:

1. مى روم
مى روى
مى رود
مى رويم
مى رويد
مى روند
2. a) Büyük kuş
b) Tatlı elma
c) Babanızın evi
d) Saçınızın rengi
3. a) شيشه شيكسته شد
من آب نوشيدم
من به بچه آب نوشانيدم
b) على به انقره رفت
او هر سال به انقره رود
c) من امروز پنج كيلو سيب خريدم
d) حسن بزرگتر از احمد است
زينب زيباترين زنها است
4. a) تودر سال هزار و نهصد و نود و هشت از انقره به استانبول آمدى
b) مولانا جلال الدين رومى چند كتاب نوشته بود؟
c) كتابهاى ابن العربى را كهديد؟
d) آيا ايشان مثنوى را خواندند؟